

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Olgou Stránskou ve věci

žalobce: **I. G.**,
narozeného X, státního příslušníka R. f.,
bytem K. u K., K. u K.,
zastoupeného advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
Odbor azylové a migrační politiky,
poštovní schránka 21/OAM, 170 34, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2017, č. j. OAM-62/LE-LE05-LE05-R2-2015,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2017, č. j. OAM-62/LE-LE05-LE05-R2-2015, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku ve výši 8 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám právního zástupce žalobce Mgr. et Mgr. Marka Čechovského, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou zdejšímu soudu dne 31. 10. 2017 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým

Shodu s prvopisem potvrzuje A. S.

- bylo podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zastaveno řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, neboť se žalobce bez závažného důvodu nedostavil k pohovoru.
2. Žalobce namítl, že na jeho případ nelze aplikovat ustanovení § 25 písm. d) zákona o azylu, neboť nebyly splněny podmínky inkriminovaného ustanovení, a to jak nedostavení se k pohovoru bez závažného důvodu, tak předpoklad, že nelze ve věci rozhodnout na základě zjištěného stavu věci, přičemž obě v zákoně uvedené podmínky pro aplikaci tohoto ustanovení musí být prokazatelně splněny kumulativně.
 3. Podle žalobce měl žalovaný zcela evidentně k dispozici dostatek důkazů, na základě kterých bylo možno ve věci rozhodnout, protože již ve věci více než rok a půl před vydáním napadeného rozhodnutí ukončil dokazování a vydal meritorní rozhodnutí, a tedy evidentně dospěl k závěru, že na základě dosud zjištěných skutečností je možno rozhodnout. Výše uvedené rozhodnutí však bylo na základě rozhodnutí Krajského soudu v Praze zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Žalovaný proti tomuto rozhodnutí brojil kasační stížností, která však byla Nejvyšším správním soudem jako nedůvodná zamítnuta (blíže viz obsah spisového materiálu). Následně žalovaný správní orgán po dobu více než jednoho roku od zrušení napadeného rozhodnutí neučinil ve věci žádný relevantní úkon (opět blíže viz obsah spisového materiálu) a to přestože se žalobce nacházel ve vazbě a o jeho žádosti mělo být rozhodnuto co nejdříve. Správní orgán však naopak - a evidentně v rozporu s bazálními zásadami správního řízení - v meritu věci nečinil žádné úkony a nezákonně vyčkával (jak je bohužel v obdobných věcech v jeho aplikační praxi obvyklé - viz kupříkladu kauza vedená pod č. j. OAM-42/LE-05-LE05-R3-2009, která byla ukončena obdobným způsobem, přestože bylo řízení vedeno šest let a rozhodnutí správního orgánu byla opakovaně jako nezákonná zrušena a navíc byla opakovaně soudem deklarována zcela bezdůvodná a iracionální nečinnost správního orgánu ve věci) na v podstatě jakoukoliv formální záminku, kterou by mohl využít/zneužít pro zastavení správního řízení, aby nemusel ve věci meritorně rozhodnout a důsledně respektovat závazný právní názor správního soudu, respektive Nejvyššího správního soudu.
 4. Žalobce dále poznamenal, že i kdyby tomu tak nebylo, je nutno důrazně polemizovat s tvrzením správního orgánu, že toliko na základě nevyzvednutí jednoho předvolání, lze zákonně argumentovat, že nelze zjistit místo pobytu žadatele, neboť dlouhodobě nepřebírá poštu, respektive že se bez závažného důvodu nedostavil k pohovoru.
 5. Žalobce je navíc přesvědčen, že správní orgán zcela jednoznačně a to minimálně z hlediska základních zásad správního řízení mohl a měl kontaktovat v případě jakýchkoliv problémů s doručováním právního zástupce žalobce, který účastníka řízení aktivně zastupuje již více než dva roky a který je pro správní orgán dosažitelný prostřednictvím datové schránky či správnímu orgánu známých telefonních čísel v řádu několika minut. Zároveň je s podivem, že informace o konání pohovoru, která měla být zaslána účastníku řízení dne 7. 9. 2017, nebyla zaslána taktéž právnímu zástupci účastníka řízení, ačkoliv je tento postup v rozporu jak se zákonem, tak s aplikační praxí žalovaného. Je totiž pravidlem, že žalovaný v případech, kdy se nedaří zjistit místo pobytu žadatele o mezinárodní ochranu, nejprve vyzve jeho právního zástupce, aby sdělil místo pobytu žadatele, pokud je mu známo a určí mu k tomu

- přiměřenou lhůtu a zároveň právního zástupce upozorní, že v případě nesdělení místa pobytu bude zastaveno řízení podle § 25 písm. j) zákona o azylu. Teprve po marném uplynutí lhůty určené ve výzvě ke sdělení místa pobytu žalovaný správní orgán přistupuje k zastavení řízení podle § 25 písm. j) zákona o azylu. Tuto správní praxi dokládá právní zástupce stěžovatele přiloženou výzvou ke sdělení místa pobytu ze dne 16. 02. 2016, č. j. OAM- 4/LE-LE05-2016, jež mu byla zaslána v souvislosti se zastupováním jiného klienta v právně identické věci.
6. V případě zamítnutí žaloby by podle žalobce byl soudem aprobován postup žalovaného, a tak v podstatě schválena aplikační praxe, že správní orgán může opakovaně činit zjevně nezákonná rozhodnutí a opakovaně být zcela bezprecedentně ve věci nečinný, respektive prodlužovat řízení ve věci bez jakýchkoliv limitů na dobu neurčitou a „čekat“ na jakékoliv hypotetické porušení zákona o azylu ze strany účastníka řízení případně odůvodňující zastavení řízení.
 7. V tomto kontextu žalobce připomněl, že Ústavní soud ve své konstantní judikatuře již mnohokrát prokázal, že netoleruje orgánům veřejné moci a především obecným soudům formalistický postup za použití v podstatě sofistického odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Zdůraznil přitom, že obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku a že povinnost soudů nalézat právo neznamená pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad (srov. nálezy ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96 nebo nálezy 3. 2. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 19/98). Ve věci tzv. přepjatého formalismu již rozhodoval v souladu s výše uvedenými názory také Nejvyšší správní soud (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, ve věci K. I., a. s., publ. pod č. 534/2005 Sb. NSS), že „přepjatý formalismus při posuzování náležitostí žaloby ve správním soudnictví - a stejně tak i jakýchkoliv jiných procesních úkonů účastníků řízení - naprosto neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému poslání soudnictví. Primárním účelem soudní ochrany obecně je poskytování ochrany subjektivním právům, a pokud jde o správní soudnictví zvláště, potom subjektivním právům veřejným; tato ochrana musí být skutečná a spravedlivá. Soudy jsou nezávislé a nestranné státní orgány, které usilují o nalezení spravedlnosti rozhodováním v konkrétních věcech a které nemohou odmítnout zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů, ale pouze z takových příčin, které poskytování soudní ochrany skutečně vylučují; jiný přístup by byl stěží ústavně konformní a znamenal by odepření spravedlnosti. Právo na spravedlivý proces je jedním ze základních práv, které má každý vůči státu, a které mu garantuje nejen Listina základních práv a svobod, ale též Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Meze práva na spravedlivý proces stanoví jednotlivé procesní řády (např. náležitosti žaloby, lhůta pro její podání, procesní podmínky), při jejichž výkladu je v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nezbytné šetřit jejich podstaty a smyslu a nezneužívat je k jiným účelům, než pro které byla stanovena.
 8. Závěrem žalobce namítl, že považuje napadené rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu za nepřezkoumatelné.

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že podle jeho názoru nebylo žalobou zpochybněno rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení, a proto ji nepovažuje za důvodnou. Žalovaný v tomto ohledu odkázal na písemnosti založené ve správním spise a na napadené rozhodnutí.
10. Žalovaný uvedl, že z informace Vězeňské služby ČR zjistil místo aktuálního pobytu žalobce, a to soukromou adresu, již jmenovaný při svém propuštění z výkonu vazby nahlásil, a vyzval žalobce, aby se dne 25. 9. 2017 dostavil k pohovoru. Výzva k pohovoru byla žalobci doručena náhradním způsobem podle § 24 odst. 4 zákona o azylu, neboť nebyl na uvedené adrese zastižen a následně si ve lhůtě 10 dní nevyzvedl výzvu uloženou v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence. Výzva byla žalobci odeslána prostřednictvím držitele poštovní licence a dne 7. 9. 2017 byl učiněn pokus o její doručení. Jelikož nebyl žalobce na adrese hlášeného pobytu zastižen, byla písemnost téhož dne uložena a připravena k vyzvednutí, přičemž mu bylo vloženo do schránky oznámení včetně poučení o důsledcích případného nevyzvednutí písemnosti. Žalobce si však výzvu v příslušné úložní lhůtě nevyzvedl. K určenému pohovoru se taktéž nedostavil.
Ze správního spisu soud zjistil:
11. Dne 2. 4. 2015 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Rozhodnutím žalovaného ze dne 12. 5. 2016, č. j. OAM-62/LE-LE05-LE05-2015 nebyla žalobci mezinárodní ochrana udělena. Žalobce napadl uvedené rozhodnutí žalobou u zdejšího soudu, který rozsudkem ze dne 2. 9. 2016, č. j. 46 Az 7/2016-85 napadené rozhodnutí zrušil v části, kterou žalobci nebyla udělena doplňková ochrana podle § 14a a § 14b zákona o azylu a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, přičemž ve zbytku žalobu zamítl. Kasační stížnost, kterou podal žalovaný proti rozsudku zdejšího soudu Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 11. 2016, č. j. 7 Azs 231/2016-55, zamítl.
12. Žádostí ze dne 23. 1. 2017 (sp. zn. 14 To 5/2017), k níž byl přiložen opis žádosti ze dne 9. 1. 2017, se Vrchní soud v Praze dotazoval žalovaného na stav řízení o udělení mezinárodní ochrany a očekávaný termín rozhodnutí, neboť je jeho výsledek klíčový pro přerušené extradiční řízení. Žalovaný přípisem ze dne 30. 1. 2017 Vrchnímu soudu v Praze sdělil, že doposud nebylo opětovně rozhodnuto, neboť je nezbytné doplnit podklady a provést úkony za účasti žalobce a jeho právního zástupce, přičemž termín vydání rozhodnutí zatím nelze odhadnout.
13. Žádostí ze dne 1. 2. 2017 se Ministerstvo spravedlnosti České republiky dotazovalo žalovaného na stav řízení o udělení mezinárodní ochrany, neboť je jeho výsledek nezbytný pro probíhající řízení o vydání žalobce k trestnímu stíhání do R. f.. Žalovaný přípisem ze dne 20. 2. 2017 ministerstvu sdělil, že jeho bylo rozhodnutí zrušeno Městským soudem v Praze a kasační stížnost byla Nejvyšším správním soudem zamítnuta, přičemž rozsudek nabyt právní moci dne 5. 12. 2016. Dále uvedl, že doposud nebylo opětovně rozhodnuto, neboť je nezbytné doplnit podklady a provést úkony za účasti žalobce a jeho právního zástupce, přičemž termín vydání rozhodnutí zatím nelze odhadnout.
14. Na dotaz na stav řízení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 3. 2017 žalovaný reagoval přípisem ze dne 3. 4. 2017, v němž sdělil, že rozhodnutí ve věci dosud nebylo vydáno.
15. Přípisem ze dne 28. 8. 2017 byl žalovaný Ministerstvem spravedlnosti České republiky informován, že Městský soud v Moskvě zrušil zatýkácí rozkaz Savelovského soudu z 26. 6. 2014 pro nezákonnost, čímž zanikl právní podklad pro

- extradici, a proto žalobce nebyl vydán.
16. Žalovaný si na počátku září 2017 zjistil od Vazební věznice Praha-Ruzyně adresu žalobce po propuštění, na kterou mu zaslal předvolání ze dne 4. 9. 2017 k pohovoru konanému dne 25. 9. 2017 v 9:00 na pracovišti Aviatická 16, Praha 6, přičemž dne 7. 9. 2017 byl podniknut neúspěšný pokus o doručení a zásilka byla do 25. 9. 2017 uložena na poště.
 17. Právní zástupce žalobce žádostí ze dne 13. 9. 2017 žádal o nahlédnutí do spisu. Žalovaný mu přípisem ze dne 15. 9. 2017 sdělil, že spis bude připraven k nahlédnutí dne 25. 9. 2017 v 10:00 na pracovišti A., P..
 18. Žalovaný dne 25. 9. 2017 umožnil právnímu zástupci nahlédnout do spisu. Mimo to žalovaný založil do spisu úřední záznam o tom, že se žalobce nedostavil k pohovoru s datem 25. 9. 2017.
 19. Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (viz § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
 20. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, se na nyní posuzovaný případ nepoužije. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Podle čl. 52 odst. 1 věty druhé směrnice se žádosti o mezinárodní ochranu podané do 20. 7. 2015 řídí právními a správními předpisy přijatými podle směrnice 2005/85/ES. Směrnice 2005/85/ES přitom povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu neobsahovala.
 21. Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 2. 4. 2015, směrnice 2013/32/EU na toto řízení (včetně přezkumného řízení soudního) nedopadá. Na věc tak *rationae temporis* dopadá směrnice 2005/85/ES, která neukládá členským státům povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí podle stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu. Plně se tak prosadí § 75 odst. 1 s. ř. s.
 22. Soud předně poznamenává, že smyslem institutu zastavení řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany není jednoduché vyřízení věci, nýbrž neprotahování řízení, o jehož výsledek účastník nemá zájem, nebo ve kterém nelze pokračovat pro objektivní překážky. V situaci, kdy žalobce prostřednictvím žaloby dosáhl částečného zrušení rozhodnutí žalovaného a vracení věci k dalšímu řízení, je zájem žalobce na výsledku řízení evidentní. Obzvlášť pokud na výsledku tohoto řízení závisel do rozhodnutí Městského soudu v Moskvě výsledek extradičního řízení vedeného Vrchním soudem v Praze. Za objektivní překážku přitom soud nepovažuje jedinou neomluvenou neúčast žalobce u pohovoru, protože judikatura správních soudů opakovaně potvrdila ustálenou praxi žalovaného, že důvodem pro zastavení řízení je opakovaná neomluvená neúčast účastníka řízení (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2004, č. j. 2 Azs 54/2003-57 a ze dne 31. 1. 2006, č. j. 4 Azs 104/2005-52).

- Pokud se žalovaný od této své praxe odchýlil, aniž by důvody odlišného postupu v odůvodnění napadeného rozhodnutí náležitě popsal, porušil ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu.
23. Soud dále konstatuje, že žalovanému nic nebránilo konat ve věci mnohem dříve, obzvlášť pokud byl žalovaný několikrát od ledna do března roku 2017 tázán Vrchním soudem v Praze a Ministerstvem spravedlnosti České republiky na stav řízení a přibližný termín rozhodnutí ve věci. Navzdory těmto urgencím žalovaný mimo odpovědi na stav řízení neučinil od vrácení správního spisu Nejvyšším správním soudem (dne 13. 12. 2016) během 9 měsíců žádný úkon. Takový postup zcela zjevně odporuje požadavkům kladeným na správní orgán § 6 odst. 1 správního řádu.
 24. Soud mimo to nepřehlédl, že žalovaný v reakci na dotaz Vrchního soudu v Praze na stav řízení přípisem ze dne 30. 1. 2017 Vrchnímu soudu (a obdobně Ministerstvu spravedlnosti) sdělil, že je nutné za účasti žalobce a jeho právního zástupce doplnit podklady rozhodnutí. Je proto s podivem, proč se žalovaný nepokusil u právního zástupce žalobce ověřit bydliště žalobce či jej neinformoval o svém záměru provést další pohovor s žalobcem. A to zvláště za situace, kdy byl žalovaný s právním zástupcem žalovaného v kontaktu kvůli snaze právního zástupce nahlédnout do spisu.
 25. Mimo výše uvedeného soud za pochybení žalovaného považuje také to, že žalobci nebyla výzva k dostavení se k pohovoru odeslána s dostatečným předstihem ve smyslu § 4 odst. 3 správního řádu, neboť podle razítka na doporučené zásilce konec odběrní (úložní) lhůty připadl na den konání pohovoru, v důsledku čehož by žalobce i v případě vyzvednutí zásilky v poslední den úložní lhůty nebyl schopen se zachovat předpokládaným způsobem a dostavit se k pohovoru.
 26. Postup žalovaného byl na základě uvedených skutečností v rozporu se základními zásadami správního řízení, neboť žalovaný v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu rozhodl odchylně od své rozhodovací praxe, aniž by důvody jiného postupu odůvodnil, a v rozporu s § 6 správního řádu bez objektivního důvodu nevyřídil věc bez zbytečných průtahů a nečinil úkony v přiměřené lhůtě, přestože bylo jeho rozhodnutí zrušeno pouze v části týkající se doplňkové ochrany. Mimo to žalovaný v rozporu s § 4 odst. 3 správního řádu nevyrozuměl žalobce o pohovoru s dostatečným předstihem a nevyrozuměl o konání pohovoru právního zástupce žalobce, ačkoliv v přípisu Vrchnímu soudu v Praze uvedl, že hodlá doplnit podklady rozhodnutí i za jeho účasti.
 27. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem soud podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil napadené rozhodnutí rozsudkem bez nařízení jednání, protože žalovaný podstatně porušil ustanovení o řízení před správním orgánem způsobem majícím za následek nezákonné rozhodnutí.
 28. Soud výrokem pod bodem II. přiznal podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly jsou tvořeny odměnou za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), 3 100 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu), dvěma paušálními částkami ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a částkou 1428 Kč

odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 8 228 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 8 228 Kč, a to ve stanovené lhůtě k rukám zástupce žalobce Mgr. et Mgr. Marka Čechovského, advokáta (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. ledna 2018

Olga Stránská v. r.
soudkyně